

Finlands program för hållbar tillväxt – andra ansökningsomgången om statsunderstöd

Finlands program för hållbar tillväxt stöder en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar tillväxt i enlighet med målen i regeringsprogrammet. Programmet främjar konkurrenskraft, investeringar, en höjning av kompetensnivån samt forskning, utveckling och innovation. Programmet finansieras genom EU:s återhämtningsinstrument av engångsnatur (Next Generation EU). Återhämtningsinstrumentet är indelat i sju program av vilka faciliteten för återhämtnings och resiliens (RRF) är det klart största.

Finlands program för hållbar tillväxt består av fyra pelare:

1. Grön omställning som stöder en ekonomisk strukturomvandling och ett koldioxidneutralt välfärdssamhälle.
2. Produktiviteten stärks och tillgången till tjänster tryggas för alla genom digitalisering och dataekonomi.
3. Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda en hållbar tillväxt.
4. Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet.

Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för pelare 4 i programmet för hållbar tillväxt, som handlar om att stärka tillgången till social- och hälsovårdstjänster och öka kostnadsnyttoeffekten, och delvis för pelare 3 som handlar om att höja sysselsättningsgraden och kompetensnivån för att påskynda en hållbar tillväxt.

Beviljandet av stödet har delats in i två ansökningsomgångar så att användningstiderna skapar en oavbruten helhet. Den första ansökningsomgången gällde för år 2022. Samkommunen för Österbottens Välfärdsområde ansökte om 2 699 500 € i statsunderstöd för år 2022 och blev beviljad 26.4.2022 totalt 1 633 500 € för tre olika investeringar.

Den andra ansökan görs under hösten 2022 (1.9.-6.10.2022) och gäller åtgärder som förverkligas på åren 2023–2025. Projektansökan kommer att skickas till Social- och hälsoministeriet senast 6.10.2022. Samkommunen för Österbottens Välfärdsområde ansöker om ca 10 000 0000 € i statsunderstöd för åren 2023–2025. Projektansökan och projektplanen bereds som bäst av välfärdsområdets projektbyrå.

Enligt projektguiden ska till ansökan bifogas: projektplan, intentionsförbindelseblankett, budgetberäkningar per investering samt "Do no Significant Harm"-redogörelse.

Ansökan om statsunderstöd kommer att gälla för åtminstone följande målgrupper:

- Ungdomar eller unga vuxna (13–29-åringar) med identifierade eller ännu oidentifierade missbruksproblem eller psykiska problem.
- Äldringar med ett konstaterat eller dolt behov av stöd, vård eller rehabilitering som gäller den fysiska, psykiska eller sociala funktionsförmågan.
- Närstående vårdare.
- Ungdomar med neuropsykiatriska utmaningar.

Avsikten är även att ansöka om statsunderstöd från pelare 3, (Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt) för att utvidga programmet för arbetsförmåga till hela Österbotten, samt satsa på och förbereda IPS-utvecklingsprojektets ibrukstagning i samarbete med det psykosociala verksamhetsområdet.

Projektet Prima Botnias målsättningar och åtgärder/investeringar (Pelare 4. Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet)

- **Investering 1.** *Man främjar vårdgarantin och minskar det vård-, rehabiliterings- och serviceunderskott inom social- och hälsovården som coronapandemin orsakat.*
  - Prima Botnia projektets arbetspaket: NHG-utredning om coronapandemins inverkan på sårbara grupper, patientsäkerhet och mätare, utveckling av kunskapsledning och klientstyrning, elektroniskt familjecenter (Omaperhe-sidor), främjande av de ungas och unga vuxnas mentala hälsa.
  - Prima Botnia projektets åtgärder: Plan för främjande av mental hälsa för unga och unga vuxna, utveckling av mobila mental- och missbrukartjänster, walk in rådgivningspunkter för unga, distansrehabilitering för äldre.
- **Investering 2.** *Uppfyllelse av vårdgarantin främjas genom utökat förebyggande arbete och tidig identifiering av problem.*
  - Arbetspaket: Ett servicekoncept för att främja välmående och mental hälsa.
  - Åtgärder: En elektronisk serviceportal utarbetas i samråd med olika aktörer, planering av hälsokiosk-verksamhet, pilotstudie av en chat-baserad applikation, utveckling av livsstilhandledning för unga och äldre.
- **Investering 3.** *Att stärka det kunskapsunderlag och den effektivitetsbaserade styrning som stöder social- och hälsovårdens kostnadseffektivitet.*
  - Arbetspaket: Utveckling av dokumentationspraxis, utveckling av rapportering av strukturellt socialarbete.
- **Investering 4.** *Tjänstedesignade digitala innovationer införs för att främja vårdgarantin.*
  - Arbetspaket: Utveckling och digitalisering av mentalvårdstjänster på primärnivå i samarbete med Terapiat Etulinjaan-programmet, Digistrategi (Vid utgången av år 2025 ska 35 % av kontakterna till social- och hälsovården skötas elektroniskt på distans).
  - Åtgärder: Utveckling av elektronisk tidsbokning, utveckling av verksamhetsstyrning, ibruktagning av terapi- och interventionsnavigatorn.

Avsikten är att projektet ska genomföras i samarbete med kommunernas välfärdsorgan. **Deltagande i projektet kostar inget för välfärdsområden, samkommuner eller kommunerna. Projektet finansieras i sin helhet med statsandelar.**

Suomen Kestävän kasvun ohjelma – toinen valtionavustushaku

Suomen Kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä kasvusta. Ohjelma vauhdittaa kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nostoa sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Ohjelman rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Elpymisväline jakaantuu seitsemään ohjelmaan, joista elpymis- ja palautumistukiväline (RRF) on kooltaan ylivoimaisesti suurin. Suomen kestävän kasvun ohjelma rakentuu neljälle pilarille:

1. Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa.
2. Digitalisaation ja datatalouden avulla vahvistetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut kaikkien saataville.
3. Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi.
4. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen.

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Suomen kestävän kasvun ohjelman pilarista 4, joka koskee sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistamista ja kustannusvaikuttavuuden lisäämistä, ja osin pilarista 3, joka koskee työllisyysasteen ja osaamistason nostamista kestävän kasvun vauhdittamiseksi.

Avustusten myöntäminen on jaettu kahteen vaiheeseen siten, että avustusten käyttöajat muodostavat katkeamattoman kokonaisuuden. Ensimmäinen hakuaika koski vuotta 2022. Pohjanmaan hyvinvointialue haki keväällä 2022 valtionavustusta 2 699 500 €, ja vuodelle 2022 myönnettiin (26.4.2022) yhteensä 1 633 500 € kolmeen eri investointiin.

Toinen haku toteutetaan aikavälillä 1.9.-6.10.2022 ja koskee vuosina 2023–2025 toteutettavia toimenpiteitä. Hankehakemus lähetetään Sosiaali- ja terveys ministeriöön viimeistään 6.10.2022.

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä hakee alustavan suunnitelman mukaisesti noin 10 000 000 € valtionavustusta vuosille 2023–2025. Hyvinvointialueen hanketoimisto valmistelee parhaillaan hankehakemusta ja hankesuunnitelmaa. Hankeoppaan mukaisesti hakemuksen liitteinä toimitetaan: hankesuunnitelma, aiesitumuslomake, talousarviolaskelmat investoinneittain sekä ”Do no Significant Harm-selvitys.

Hankkeessa tullaan hakemaan valtionavustusta ainakin seuraaville kohderyhmille:

- Nuoret ja nuoret aikuiset (13-29 v.), joilla tunnistettuja tai tunnistamattomia päihde- tai mielenterveysongelmia.
- Ikääntyneet, joilla on todettua tai piilossa olevaa fyysiseen, psyykkiseen tai sosiaaliseen toimintakykyyn liittyvää hoidon, kuntoutuksen tai arvioinnin tarvetta.
- Omaishoitajat.
- Nepsy-nuoret.

Tarkoituksena on myös hakea avustusta Kestävän kasvun ohjelman pilarista 3. (Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi) työkykyohjelman laajentamiseksi koko Pohjanmaan alueelle sekä sijoita ja valmenna IPS-toimintamallin käyttöönotto yhteistyössä psykososiaalisen toimialan kanssa.

Prima Botnia hankkeen tavoitteita ja toimenpiteitä/investoinnit (Pilari 4. Sote-palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen)

- Investointi 1. Edistetään hoitotakuun toteutumista sekä puretaan koronapandemian aiheuttamaa sote-sektorin hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa
  - Prima Botnia hankkeen työpaketit: NHG-selvitys koronapandemian vaikutuksista haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, potilasturvallisuus & mittarit, Tietojohtamisen ja asiakasohjauksen kehittäminen, sähköinen perhekeskus (mm Omaperhe sivusto), nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyden edistäminen
  - Prima Botnia hankkeen toimenpiteitä: nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyden edistämisen suunnitelma, liikkuvien mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen, sisään käveltäviä nuorten neuvontapisteitä, Ikääntyneiden etäkuntoutus.
- Investointi 2. Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennalta ehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista
  - Työpaketti: Mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistämisen palvelukonsepti
  - Toimenpide: Laaditaan sähköinen palveluportaali monialaisessa yhteistyössä, terveystietokone –toiminnan suunnittelu, chat –pohjaisen sovelluksen pilotointi, elämäntapaohjausmallin kehittäminen (nuoret, ikääntyneet)
- Investointi 3. Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta
  - Työpaketteja: Kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen, rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen
- Investointi 4. Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot ammattilaisille ja kansalaisille
  - Työpaketit: Perustason mielenterveyspalveluiden kehittäminen ja digitalisointi Terapiat etulinjaan – yhteistyössä, digistrategia (v. 2025 loppuun mennessä 35 % sote-asioinnista tapahtuu sähköisesti).
  - Toimenpiteitä: Terapia- ja interventionavigaattorien käyttöönotto, sähköisen ajanvarauksen kehittäminen, toiminnanohjauksen kehittäminen.

Hanke on tarkoituksenaan toteuttaa yhteistyössä Pohjanmaan alueen kuntien, järjestöjen ja yhdistysten kanssa. **Hankkeeseen osallistuminen ei aiheuta hyvinvointialueille, kuntayhtymille tai kunnille kustannuksia ja hanke toteutetaan kokonaisuudessaan valtionavustuksella.**